Lietas Nr. 142179111
Lietas arhīva Nr. AA43-0904-13/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2013.gada 4.oktobrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja R.Paegle,

tiesneses I.Kaļiņina un S.Kanenberga,

piedaloties pieteicējam J.E. un viņa pārstāvim M.J.,

Valsts policijas pārstāvei I.V.,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par J.E., personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 169.^{3}pantā paredzēta administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, sakarā ar J.E. apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 27.janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Rīgas muitas reģionālās iestādes amatpersonas starptautiskajā lidostā „Rīga" /datums/ aizturēja J.E., konstatējot, ka J.E. bagāžā atrodas 5200 cigaretes bez to izcelsmi apliecinošiem dokumentiem. VID amatpersona sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.BJ000787.

2008.gada 20.maijā lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā izbeigta un lieta nosūtīta kriminālprocesa uzsākšanai.

2011.gada 12.janvārī pieņemts lēmums par kriminālprocesa izbeigšanu un administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu saskaņā ar LAPK 169.^{3}pantu.

J.E.011.gada 28.janvārī sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.PE000119 un pieņemts lēmums par J.E. saukšanu pie administratīvās atbildības par LAPK 169.^{3}pantā paredzēta administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, piemērojot naudas sodu Ls 50, kā arī konfiscējot cigaretes „Malboro" (4 blokus) un cigaretes „LM" *Blue Label* (22 blokus).

Minēto lēmumu J.E. pārsūdzēja, taču ar Valsts policijas priekšnieka 2011.gada 25.marta lēmumu Nr.130 (turpmāk – Lēmums) pārsūdzētais lēmums atstāts negrozīts.

Lēmumā norādīts, ka pieteicēja vaina pārkāpuma izdarīšanā ir pierādīta ar:

– /datums/ un 2011.gada 28.janvāra protokoliem;

– pieteicēja /datums/ sniegtajiem paskaidrojumiem;

– mantu un dokumentu apskates un izņemšanas protokolu;

– muitas apskates aktu;

– ar 2011.gada 12.janvāra lēmumu par kriminālprocesa izbeigšanu.

Lēmumā atzīts, ka pieteicēja sūdzībā minētais ir pretrunā ar lietas materiāliem. Pārkāptas likuma „Par akcīzes nodokli" 33.panta otrās un trešās daļas prasības, kā arī Ministru kabineta 2005.gada 30.augusta noteikumu Nr.662 „Akcīzes preču aprites kārtība" (turpmāk – Noteikumi Nr.662) 110.punkta un Ministru kabineta 2004.gada 1.aprīļa noteikumu Nr.227 „Kārtība, kādā no akcīzes nodokļa atbrīvo akcīzes preces, kuras fiziska persona ieved savam patēriņam Latvijas Republikā no citām Eiropas Savienības dalībvalstīm"

2.1.1.apakšpunkta prasības. Augstāka iestāde nekonstatēja lietas izskatīšanas laikā pieļautus būtiskus procesuālos pārkāpumus.

[2] Pieteikumā par Lēmuma atcelšanu J.E. (turpmāk arī – pieteicējs) norādījis, ka Valsts policija ir pārkāpusi procesuālo tiesību normu prasības, jo netika paziņots par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas laiku un vietu. Izskatot lietu bez pieteicēja klātbūtnes, tika liegtas tiesības iepazīties ar lietas materiāliem un sniegt paskaidrojumus.

[3] Rakstveida paskaidrojumā Valsts policija norādījusi, ka pieteikumu neatzīst, uztur Lēmumā ietverto pamatojumu.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 27.janvāra spriedumu pieteikums noraidīts, balstoties uz turpmāk minētajiem motīviem.

[4.1] Saskaņā ar LAPK 37.panta otro daļu, ja kriminālprocess izbeigts, bet pārkāpēja rīcībai ir administratīvā pārkāpuma pazīmes, administratīvo sodu var uzlikt ne vēlāk kā mēneša laikā no dienas, kas pieņemts lēmums par kriminālprocesa izbeigšanu.

Pieteicējam /datums/ sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols par Noteikumu Nr.662 110.punkta pārkāpumu un 2008.gada 20.maijā lieta nosūtīta kriminālprocesa uzsākšanai. 2011.gada 12.janvārī pieņemts lēmums par kriminālprocesa izbeigšanu un 2011.gada 28.janvārī sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols par to, ka pieteicējs /datums/ starptautiskajā lidostā „Rīga" aizturēts ar 5200 cigaretēm rokas bagāžā bez izcelsmi apliecinošiem dokumentiem un pieņemts lēmums par pieteicēja saukšanu pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 169.^{3}pantu.

Tiesa atzinusi, ka lēmums par pieteicēja saukšanu pie administratīvās atbildības pieņemts likumā noteiktajā termiņā.

[4.2] LAPK 169.^{3}pants paredz personas saukšanu pie administratīvās atbildības par ar akcīzes nodokli apliekamo preču iegādes, realizācijas, uzglabāšanas vai pārvietošanas noteikumu pārkāpšanu, uzliekot naudas sodu fiziskajām personām no piecdesmit līdz piecsimt latiem, konfiscējot preces vai bez konfiskācijas.

No lietas materiāliem tiesa konstatējusi, ka pieteicējs ir parakstījis /datums/ administratīvā pārkāpuma protokolu, kā arī ir sniedzis paskaidrojumu, ka pats esot iegādājies rokas bagāžā atrastās cigaretes, mēģinājis tās izvest (*lietas 35.lapa*). Pieteicējs arī ir parakstījis Mantu apskates un izņemšanas protokolu (*lietas 36., 37.lapa*) un Muitas apskates aktu (*lietas 38.lapa*). Tiesa konstatējusi, ka ne pieteikumā tiesai, ne arī apstrīdēšanas iesniegumā pieteicējs minētos faktus nav apstrīdējis.

Pieteicējam pamatoti uzlikts naudas sods Ls 50 piemērojamās tiesību normas sankcijas minimālajā apmērā, kā arī konfiscētas cigaretes (konfiscēto cigarešu daudzums atbilst Mantu izņemšanas protokolā un Muitas apskates aktā norādītajam).

Tiesa secinājusi, ka pieteicējs ir pamatoti saukts pie administratīvās atbildības, uzliktais naudas sods ir atbilstošs LAPK 169.^{3}panta sankcijai.

[4.3] LAPK 260.pants noteic, ka personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības ir tiesības kā personiski, tā ar pārstāvja palīdzību iepazīties ar visiem lietas materiāliem, sniegt paskaidrojumus, iesniegt pieprasījumus un izteikt lūgumus.

Personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir tiesības piedalīties lietas izskatīšanā, izmantot advokāta palīdzību, iesniegt papildinājumus un izteikt lūgumus, kā arī pārsūdzēt lietā pieņemto lēmumu. Lietu bez personas klātbūtnes var izskatīt tikai tad, ja ir zināms, ka tai savlaicīgi paziņots par lietas izskatīšanas vietu un laiku, un ja no tās nav saņemts lūgums atlikt lietas izskatīšanu.

Saskaņā ar LAPK 268.^{1}pantu personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības, rakstveidā paziņo par lietas izskatīšanas vietu un laiku. Rakstveida paziņojumu vai pavēsti ne vēlāk kā septiņas dienas pirms lietas izskatīšanas nosūta ierakstītā sūtījumā pa pastu uz tās personas norādīto adresi, kuru sauc pie administratīvās atbildības.

No minētā izriet, ka personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir tiesības piedalīties lietas izskatīšanā, kā arī iepazīties ar lietas materiāliem. Paziņojumu par lietas izskatīšanas vietu un laiku sūta rakstveidā ierakstītā sūtījumā.

Kā norāda pieteicējs, viņam netika rakstveidā paziņots par lietas izskatīšanas vietu un laiku, liedzot iespēju piedalīties lietas izskatīšanā un pierādījumu pārbaudē.

No lietas materiāliem tiesa konstatējusi, ka pavēste pieteicējam nosūtīta 2011.gada 24.janvārī, kā arī pieteicējs ticis informēts telefoniski. Lietā nav ziņu, ka pavēste nosūtīta ierakstītā sūtījumā. No Lēmuma un Valsts policijas paskaidrojuma izriet, ka minētais pārkāpums atzīts par nebūtisku.

Izvērtējot minēto, tiesa norādījusi, ka administratīvajā procesā iestādē paredzēta apstrīdēšanas stadija, kurā augstāka iestāde var novērst zemākas iestādes kļūdas, jo lieta tiek izskatīta vēlreiz pēc būtības saskaņā ar personas apstrīdēšanas iesniegumā minētajiem argumentiem. Tādējādi, ja persona nav uzklausīta zemākā iestādē, augstākai iestādei ir iespējas labot zemākas iestādes pieļautos procesuālos pārkāpumus.

Tiesa konstatējusi, ka augstāka iestāde ir izvērtējusi zemākas iestādes pieļautās procesuālās kļūdas, kā arī sūdzībā minētos pieteicēja argumentus, turklāt pieteicējam netika liegta pieeja tiesai.

Secināms, ka iestādes pieļautie procesuālie pārkāpumi nav atzīstami par būtiskiem, kas izraisītu Lēmuma prettiesiskumu. Pieteicējam bija iespēja iepazīties ar lietas materiāliem augstākā iestādē un tiesā.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 27.janvāra spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, norādot, ka viņam netika paziņots par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas vietu un laiku (iestādē). Konfiscētās cigaretes bijušas domātas pieteicēja personīgajam patēriņam. Pieteicējs arī lūdz atlīdzināt morālo kaitējumu, nosakot tā apmēru pēc tiesas ieskata.

[6] Rakstveida paskaidrojumā Valsts policija apelācijas sūdzību neatzīst, uztur Lēmumā ietverto pamatojumu, un piekrīt pirmās instances tiesas spriedumam.

[7] Tiesas sēdē pieteicējs un viņa pārstāvis apelācijas sūdzību uzturēja, kā arī paskaidroja, ka Lēmums ir atceļams iestādes pieļautā procesuālā pārkāpuma dēļ, jo iestādē administratīvā pārkāpuma lieta izskatīta bez pieteicēja klātbūtnes. Pieteicējs neesot interesējies, kādu daudzumu cigarešu drīkst izvest no Latvijas Republikas.

Valsts policijas pārstāve tiesas sēdē apelācijas sūdzību neatzina, norādīja, ka piekrīt pirmās instances tiesas spriedumam.

Motīvu daļa

[8] Uzklausījusi procesa dalībnieku paskaidrojumus un pārbaudījusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota, bet Lēmums ir atstājams negrozīts.

[9] LAPK 289.^{22}panta pirmā daļa noteic, ka apelācijas instances tiesa taisa nolēmumu administratīvā pārkāpuma lietā atbilstoši šā kodeksa divdesmit trešās "a" nodaļas (ietver LAPK 289.^{13}pantu) prasībām.

Savukārt LAPK 289.^{13}panta trešā daļa noteic, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Pārbaudot Lēmuma motivāciju, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Lēmuma pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tādēļ apgabaltiesa pievienojas Lēmuma motivācijai, papildus apsvērumus nenorādot.

Apgabaltiesa atzīst, ka arī pirmās instances tiesa ir pareizi novērtējusi lietas apstākļus un taisījusi pamatotu spriedumu, tādēļ apgabaltiesa vēlreiz neatkārto Administratīvās rajona tiesas 2012.gada 27.janvāra spriedumā ietvertos motīvus.

Savus argumentus pieteicējs ir norādījis sūdzībā augstākai iestādei un pieteikumā tiesai, kā arī gan iestāde, gan tiesa pieteicēja argumentus ir izvērtējusi. Tādējādi pieteicēja uzklausīšanas pienākums ir izpildīts, turklāt pieteicējam netika liegta pieeja tiesai.

Kā atzinis Augstākas tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments, ne katra kļūda, kura pieļauta administratīvā pārkāpuma lietas lietvedībā, ir pamats administratīvā pārkāpuma lietas izbeigšanai. Ja kļūda ir nebūtiska un nevarēja novest pie nepareiza lēmuma pieņemšanas, tās dēļ lēmums par personas saukšanu pie administratīvās atbildības nav atceļams (*sal. sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2007.gada 5.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-317/2007 15.punktu, 2006.gada 17.augusta sprieduma lietā Nr.SKA-386/2006 7.punktu un 2005.gada 8.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-337/2005 8.punktu*). Apgabaltiesa atzīst, ka iestādes pieļautais procesuālais pārkāpums izskatāmajā gadījumā nav ietekmējis un arī nevarēja ietekmēt Lēmuma saturu, tādēļ procesuālais pārkāpums nav atzīstams par būtisku.

Pieteicējam ir bijusi iespēja izteikt savus argumentus un iebildumus, kurus augstāka iestāde ir izvērtējusi, secinot, ka nepastāv tiesisks pamats cita satura Lēmuma pieņemšanai. Arī tiesas sēdē pieteicējs neizteica jaunus apsvērumus, kurus nebūtu vērtējusi iestāde vai pirmās instances tiesa, vai kuri varētu būt par tiesisku pamatu cita satura lēmuma pieņemšanai.

Ņemot vērā minēto, nepastāv tiesisks pamats Lēmuma atcelšanai.

Tā kā apelācijas sūdzībā nav ietverti jauni argumenti, kurus savā spriedumā nebūtu vērtējusi pirmās instances tiesa, papildus argumentācija nav nepieciešama.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, 289.^{13}panta trešo daļu un 289.^{22}pantu Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

atstāt negrozītu Valsts policijas priekšnieka 2011.gada 25.marta lēmumu Nr.130 (2011.gada 28.janvāra administratīvā pārkāpuma protokols Nr.PE000119), bet J.E., personas kods /personas kods/, pieteikumu noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja R.Paegle

Tiesnese I.Kaļiņina

Tiesnese S.Kanenberga